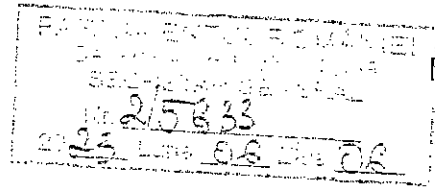

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Nr. 6430/2023

18.05.2023

Către: DOAMNA SILVIA - CLAUDIA MIHALCEA,
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data
de 24 mai 2023

STIMATĂ DOAMNĂ SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, punctele de vedere ale Guvernului referitoare la:

1. *Proiectul de Lege pentru modificarea art. 18 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002 privind regimul de deținere al câinilor periculoși sau agresivi (Bp. 135/2023, L. 225/2023);*
2. *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea art. 108 din Legea educației naționale nr. 1/2011 (Bp. 96/2023);*
3. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea unor acte normative pentru reducerea poverii fiscale (Bp. 139/2023, L. 228/2023);*
4. *Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 129/1997 pentru ratificarea Tratatului cu privire la relațiile de bună vecinătate și cooperare dintre România și Ucraina (Plx. 317/2023).*

Dez. Sărbătaru

Cu deosebită considerație,

NINI SĂRBĂTARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Doamnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 129/1997 pentru ratificarea Tratatului cu privire la relațiile de bună vecinătate și cooperare dintre România și Ucraina*, inițiată de doamna senator neafiliat Diana Iovanovici-Șoșoacă și un grup de parlamentari neafiliați, PSD (PLx. 317/2023).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă propune denunțarea *Tratatului cu privire la relațiile de bună vecinătate și cooperare dintre România și Ucraina*, ratificat prin *Legea nr. 129/1997*, în anul 2027, cu respectarea termenului de încunoștințare de cel puțin 1 an înainte de expirarea perioadei de valabilitate.

Totodată, se propune anexarea, de către România, a teritoriilor istorice care i-au aparținut, respectiv Nordul Bucovinei, Herța, Bugeacul (Cahul, Bolgrad, Ismail), Maramureșul istoric și Insula Șerpilor.

II. Observații

1. În conformitate cu art. 91 alin. (1) din *Constituția României*, „Președintele încheie tratate internaționale în numele României, negociate de Guvern și le supune spre ratificare Parlamentului, într-un termen rezonabil. Celelalte tratate și acorduri internaționale se încheie, se aprobă sau se ratifică potrivit procedurii stabilite prin lege”.

Potrivit prevederilor art. 102 alin. (1) din *Constituția României*, „Guvernul, potrivit programului său de guvernare acceptat de Parlament, asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice”.

De asemenea, competențele și procedurile aplicabile privind încheierea și respectiv încetarea valabilității unor tratate internaționale sunt reglementate prin *Legea nr. 590/2003 privind tratatele*.

În baza art. 34 din acest act normativ, încetarea valabilității unui Tratat prin denunțare ar implica urmarea procedurii aplicabile pentru intrarea în vigoare a acestuia, cu respectarea condițiilor prevăzute de legea menționată.

Încheierea, respectiv încetarea valabilității unor tratate internaționale de bună vecinătate și cooperare cu state vecine reprezintă acțiuni întreprinse în realizarea politicii externe a României. Conform normelor constituționale și legale, decizia de a iniția procedurile privind încheierea, respectiv încetarea valabilității tratatelor în cauză ține de sfera executivă. Competența este circumscrisă etapelor adoptării legilor de ratificare, respectiv de denunțare.

Menționăm în același sens că, prin *Decizia nr. 680 din 30 septembrie 2020*¹, Curtea Constituțională a României a determinat că Legea pentru deschiderea de către Guvernul României a tratatelor diplomatice pentru încheierea unui acord cu Republica Ungaria privind deschiderea punctului internațional de trecere a frontierei Beba Veche (România) – Kubekhaza (Ungaria) este neconstituțională. Curtea a reținut că legea în cauză încalca atât normele constituționale care configurează rolul Parlamentului, pe de o

¹ asupra obiecției de neconstituționalitate a Legii pentru deschiderea de către Guvernul României a tratatelor diplomatice pentru încheierea unui acord cu Republica Ungaria privind deschiderea punctului internațional de trecere a frontierei Beba Veche (România) - Kubekhaza (Ungaria)

parte, și al Președintelui României și al Guvernului, pe de altă parte, în legătură cu încheierea tratatelor internaționale, cât și pe cele care caracterizează rolul puterii executive, prin autoritățile care o exercită, în planul politicii externe. Considerăm că aprecierile Curții Constituționale în privința unei legi vizând inițierea negocierii unui tratat internațional sunt aplicabile și în cazul prezentei inițiative legislative, care se referă la denunțarea unui astfel de tratat.

Având în vedere aceste aspecte, apreciem că propunerea vizează legiferarea de către Parlament într-un domeniu rezervat sferei de competență a puterii executive și tinde să se substituie parcurgerii procedurilor legale privind denunțarea acordului bilateral respectiv.

2. De asemenea, anexarea unor teritorii constituie *per se* o încălcare a dreptului internațional, contravenind flagrant normelor imperative privind suveranitatea statelor și respectarea integrității teritoriale a statelor, consacrate prin Carta ONU. În plus, prin *Actul Final de la Helsinki (1975)*, România, alături de celelalte state semnatare, s-a angajat să respecte inviolabilitatea frontierelor din Europa și să se abțină de la orice atentat împotriva acestor frontiere. Obligația respectării frontierei româno-ucrainene a fost confirmată în plan bilateral nu doar prin Tratatul cu privire la relațiile de bună-vecinătate dintre România și Ucraina, ci și prin Tratatul între România și Ucraina privind regimul frontierei de stat româno-ucrainene, colaborarea și asistența mutuală în probleme de frontieră (Cernăuți, 17 iunie 2003). Conform normelor de drept internațional în materia răspunderii statelor, comiterea unui act ilicit atrage responsabilitatea internațională a statului autor al actului ilicit. Întrucât anexarea unor teritorii contravine unor norme peremptorii de drept internațional, statele terțe au de asemenea obligația de a nu recunoaște validitatea unei astfel de acțiuni.

Cu alte cuvinte, statele se vor abține de la orice acțiune incompatibilă cu scopurile și principiile Cartei Națiunilor Unite, împotriva integrității teritoriale, a independenței politice și a unității fiecărui stat semnatar.

Prin urmare, interzicerea războaielor de agresiune a determinat că, în conformitate cu dreptul internațional, ocuparea sau anexarea forțată a teritoriului unui stat, ori a unei părți din acesta, să nu fie permise, constituind acte ilicite care atrag răspunderea internațională și obligația de restituire a teritoriilor ocupate.

Astfel, în prezent, orice modificare teritorială se poate face potrivit voinței libere a statelor și a principiului dreptului la autodeterminare al popoarelor.

Subliniem că România abordează relațiile bilaterale cu Ucraina pe baza respectării stricte a prevederilor acordurilor multilaterale și bilaterale aplicabile și a celorlalte norme și principii ale dreptului internațional.

Din această perspectivă, dreptul internațional nu are ca rol limitarea libertății originare și inalienabile a statelor de a fi suverane în deciziile luate, ci o circumstanțiază unui set de principii, cum ar fi principiile inviolabilității frontierelor și integrității teritoriale ale statelor, ce derivă din necesitățile comunității internaționale de a păstra o ordine juridică superioară, veritabil, aplicabilă tuturor statelor. De aceea, recunoașterea internațională a suveranității unui stat implică faptul că acesta respectă suveranitatea altor state. Ca atare, nicio imixtiune unilaterală nu poate fi justificată, sub nicio circumstanță.

Totodată, amintim și că principiul bunei-credințe se află la baza ordinii juridice internaționale și constituie o condiție indispensabilă realizării conforme a competențelor statelor în viața internațională contemporană.

De altfel, în dreptul internațional contemporan, statele au inclus astfel de principii la tratatele încheiate cu statele vecine. În acest sens, sunt de menționat, spre exemplificare, în afară de Tratatul cu privire la relațiile de bună vecinătate și cooperare dintre România și Ucraina, ratificat prin *Legea nr. 129/1997*, prin care se recunoaște inviolabilitatea frontierelor de stat al Ucrainei, părțile renunțând la orice revendicare teritorială, și următoarele documente internaționale:

- *Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Bulgaria privind regimul frontierei de stat româno-bulgare, colaborarea și asistența mutuală în probleme de frontieră*, semnat la București la 28 august 2006, ratificat prin *Legea nr. 39/2007*, ce statuează în preambul că vor fi respectate principiile suveranității, integrității teritoriale și inviolabilității frontierelor de stat;

- *Tratatul între Republica Polonia și Ucraina pentru stabilirea bunei vecinătăți, relații de prietenie și cooperare*, semnat la Varșovia, la 18 mai 1992, ce confirmă actualele frontiere ale celor două state și se renunță la orice revendicare teritorială.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Nicolae-Ionel CIUCĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului deputat Ion-Marcel CIOLACU
Președintele Camerei Deputaților